

הַנְּסִיךְ מִהָאֲרָמוֹן שִׁפְתָּה אֶת הַלֵּב

סְפוֹר מִפְּלֹא עַל מַעֲשֵׂה רַבָּנוּ,
עַל אֲהַבַּת יִשְׂרָאֵל, וְעַל
הַקֶּשֶׁר עִם הָאֱלֹהִים יִתְבָּרֵךְ.

"וַיֵּצֵא אֶל-אֶחָיו וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם" (שמות ב', י"א).

מֹשֶׁה בְּאַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ

מֹשֶׁה גָּדַל בְּאַרְמוֹן נֶשֶׁל
פִּרְעֹה. יֵשׁ לוֹ הַכֹּל:
בְּגָדִים יָפִים, אֹכֵל
טָעִים וּמִשְׁרָתִים.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם,
אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵנִי יְהוּדִי.
כִּיצַד אוֹכֵל לַעְזוֹר
לְאָחִי שְׂבַחוּץ?

אֵף עַל פִּי שְׂמֹשֶׁה גָּר יֵאָצֵּל גּוֹיִים, הוּא לֹא שָׂכַח אֶת הָנֶשֶׁם וְאֶת עַמּוֹ!

מָה הַפְּרוּשׁ "וַיֵּרָא בְּסִבְלֹתָם"?

רָאָה בְּעֵינָיִם:
מֹשֶׁה לֹא הֶעֱלִים עֵינָיו.
הוּא יֵצֵא לִרְאוֹת מָה קוֹרָה.

הִתְפַּלֵּל לַאֲשֵׁם:
בִּקֵּשׁ שֶׁהָאֵשֶׁם יִתֵּן לָהֶם כֹּחַ.

הִרְגִּישׁ בִּלְבָב:
בָּכָה וְאָמַר: "חָבַל לִי עֲלֵיכֶם!
מִי יִתֵּן מוֹתִי עֲלֵיכֶם!"

עֲזָר בְּיָדַיִם:
יָרַד לַשָּׁטָח לַעֲבֹד
אֹתָם.

אין מלאכה קשה כמלאכת הטיט!

המצרים הכריחו את בני ישראל להכין לבנים מבוצ (טיט) דביק וכבד שוב ושוב.

השם אדיר, כמה קשה להם!
אני חייב לעשות משהו.

מִנְשָׁה נוֹתֵן אֶת הַכֶּתֶף!

מָה אֲנָשִׁים חָשְׁבוּ שִׁיעֲשֶׂה:
יִשְׂאֵר נָקִי, יִשְׁקִיף מִרְחוֹק,
וְרַק יִגִּיד לָהֶם מַלְיֵם טוֹבוֹת.

מָה הוּא עֹשֶׂה בְּאַמָּת:
"וְהָיָה נוֹתֵן כְּתִפּוֹ וּמִסִּיעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם!"
הַבְּגָדִים שְׁלוֹ הִתְלַכְּלוּ, אֵךְ נִשְׁמָתוֹ הָאִירָה.

הרשעות של המצרים (רבי אלעזר מסביר)

המצרים בכוונה חלקו את המשאות (האבנים) בצורה אכזרית ולא הוגנת:

✗ משא גדול וכבד
← על ילד קטן וחלש!

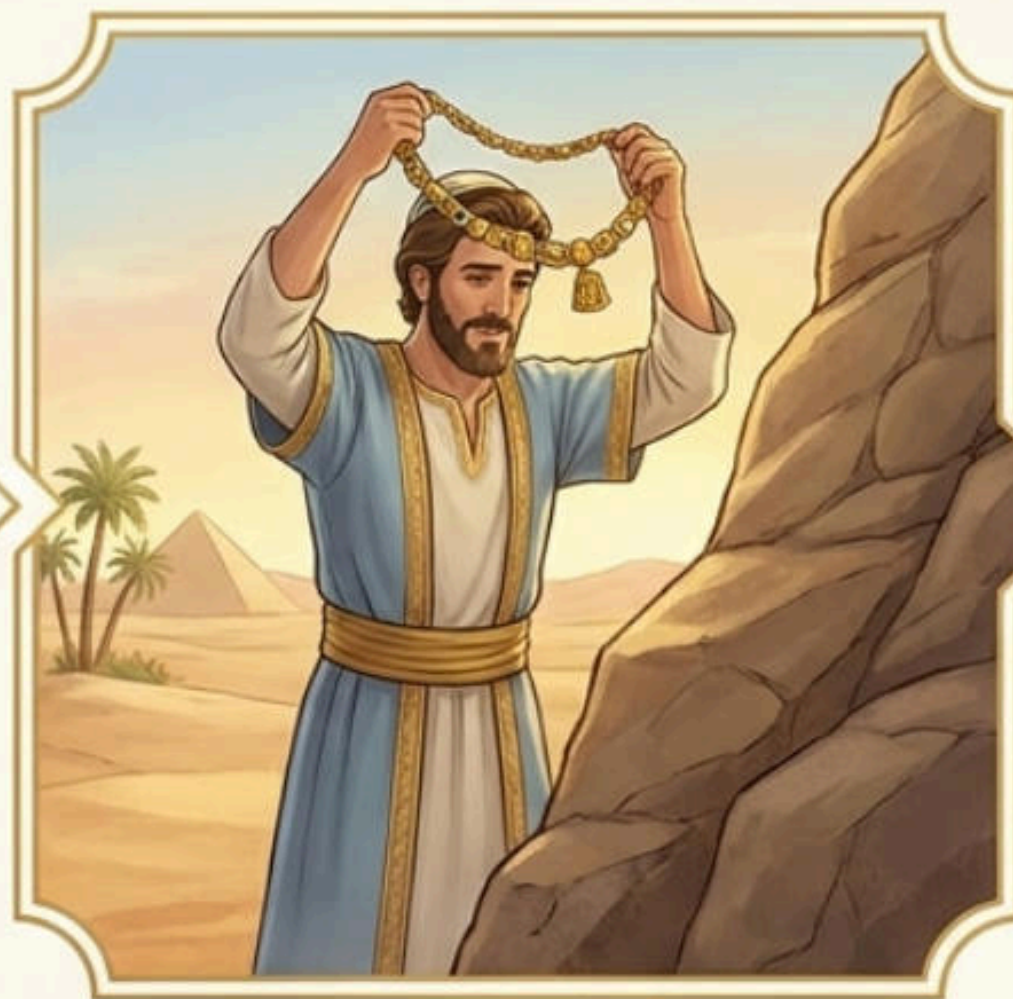
✗ משא קטן וקל
← על איש גדול וחזק!

✗ משא כבד מאוד
← על יהודי זקן!

וְהָיָה מִנִּיחַ אֶת הַ"דֶּרְגוֹן" שָׁלוֹ

מָה זֶה הַ"דֶּרְגוֹן"?
אֵלוּ סִמְלֵי הַמַּלְכוּת וְהַדֶּרְגוֹת הַנְּסִיכוּתִיּוֹת
שֶׁל הַמִּצְרִיִּים (כְּמוֹ מִדְּלִיּוֹת).

מֹשֶׁה שָׂם אֶת הַכְּבוֹד בַּצַּד. לֹא אֲכַפֵּת לוֹ
שֶׁהוּא נִסְיָה! לְפָנַי הָשֵׁם – כָּלֵנוּ שְׂוִים, וְהַמִּצְוָה
הַכִּי גְדוֹלָה הִיא לַעֲזֹר לַשֵּׁנִי מִתּוֹךְ עַמּוּהָ.

מֹשֶׁה מְסַדֵּר אֶת הָעֲבֹדָה מִחֲדָשׁ

מֹשֶׁה לֹא יָכוֹל הָיָה לְשַׁחֲרֹר אוֹתָם מִהָעֲבָדוֹת מִיָּד, אֲבָל הוּא עָשָׂה הַכֹּל כְּדִי לְהַקֵּל עֲלֵיהֶם:

✓ אָבֹן קִטְנָה ← נֹתֵן לַזָּקֵן שְׁלֹא יִקְרֹס.

✓ אָבֹן גְּדוֹלָה ← נֹתֵן לַבָּחוּר הַחֲזָק שִׁיְכוֹל לְשֵׂאת אוֹתָהּ.

כָּאֵלֹהִים הוּא עוֹזֵר לְפַרְעֹה...

מָה רָאָה הָאֵל בַּשָּׁמַיִם?
שָׂמַשׁ עוֹשֶׂה תַּחְבוּלָה חֲכָמָה רַק כִּדִּי לְהַצִּיל
אֶת הַיְּהוּדִים מִכָּאֵב. זֶה הֵיטָה עֲבוֹדַת קֹדֶשׁ!

מָה רָאוּ הַשּׁוֹטְרִים הַמִּצְרִיִּים?
הֵם חָשְׁבוּ שְׂמַשׁ סִתָּם מִסֵּדֵר אֶת הַפּוֹעָלִים
כִּדִּי שֶׁהַבְּנִיָּה תִּהְיֶה מִהִרָּה עֲבוֹר הַמֶּלֶךְ.

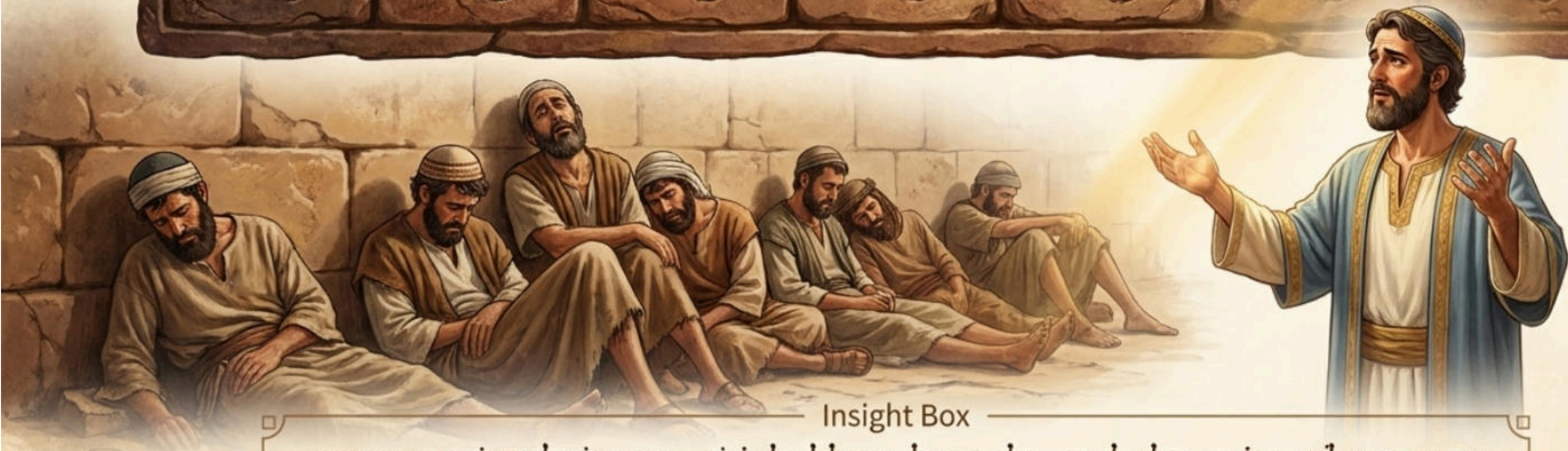
הַהִבְטָחָה שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא! (מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה)

הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
"לָכֵן, אֲנִי אֶנִּיחַ אֶת עֲסָקֵי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים
וְאֵרֵד בְּמִיּוֹחַד כְּדֵי לְדַבֵּר עִמָּךְ וּלְבַחֵר בָּךְ!"

מֹשֶׁה: "אֶתָּה הַנִּחַתְתָּ אֶת הָעֲסָקִים שְׁלֹךְ בְּלֶךְ
בְּאַרְמוֹן, וְהִלַּכְתָּ לִרְאוֹת בְּצַעְרָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
וְהִתְנַהַגְתָּ כְּאִחַ אֲהֵב..."

עבודה שאין לה סוף

משה שם לב לעוד דבר נורא: לבני ישראל אין אפילו יום אחד של מנוחה!
הם עובדים בלי הפסקה, בקר וערב.

Insight Box

אדם הוא לא מכונה. בלי לנוח, בלי זמן להתפלל ולחשב, הגוף נופל והנשמה עצובה.

הַטַּעֲנָה הַחֲכָמָה לַפַּרְעֹה

הַמֶּלֶךְ פַּרְעֹה, מִי שֵׁישׁ לוֹ עֶבֶד,
אִם אֵינוֹ נָח יוֹם אֶחָד בַּשָּׁבוּעַ -
גַּד אֵלָּא שָׁבוּעַ - הוּא יָמוּת!
אִם לֹא תִתֵּן לַעֲבָדִים שְׁלָךְ יוֹם
מְנוּחָה, כָּלֶם יָמוּתוּ.

KEY POINT

מֹשֶׁה דִּבֶּר לַפַּרְעֹה בַּשָּׁפָה שֶׁהוּא הֵבִין (כִּסְף וְעֲבָדִים),
אֲךָ בִּלְבַב מֹשֶׁה רָצָה זְמַן שֶׁל קִדְשָׁה לַעֲמֵם יִשְׂרָאֵל.

וְכָךְ נִתְקַן יוֹם הַשַּׁבָּת

פֶּרֶעַה הַסִּכִּים וְאָמַר לְמֹשֶׁה: "לֵךְ וַעֲשֵׂה לָהֶם כְּמוֹ שְׁאִמַּרְתָּ"

בָּרוּךְ הָאֵל! יֵשׁ לָנוּ יוֹם אֶחָד בַּשָּׁבוּעַ לְנוּחַ, לְאֶגֶר כַּח, וּלְהַזְכִּיר
לְעַצְמָנוּ שְׂאֵנוּ בָּנִים שֶׁל הָאֵל אֶחָד, וְלֹא סִתָּם עֲבָדִים.

סֵלֶם הַמַּנְהִיגוֹת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ

התוצאה:

עליה וקרבה עצומה
להקדוש ברוך הוא!

4 לדאג לרוחניות:
השיג להם מנוחה (שבת).

3 לעשות ולעזר:
עזר בסחיבה וסדר משאות (מניח דרגון).

1 לצאת מהנוחות:
יצא מהארמון כדי לראות (ויצא).

וְאִיךָ אֲנִי יָכוֹל לְהִיּוֹת קֶצֶת כְּמוֹ מִשָּׁה?

לְפַקֵּחַ עֵינַיִם: לָשִׁים לֵב אִם לְחַבֵּר
קִנְיָה בַּהֶפְסָקָה אוֹ בַּלְמוּדִים.

לְשִׂאת בְּעַל: לֹא רַק לוֹמַר "יְהִיָּה
בְּסִדֹּר", אֲלָא מִמֶּנּוּ לְגִשֵּׁת וּלְעֹזֵר לוֹ.

לְהַנִּיחַ אֶת הַכְּבוֹד: לְעֹזֵר מִתּוֹךְ
אַהֲבָה וְעֲנוּהָ, בְּלִי לְצִפּוֹת לְפָרֶס.

מִי שְׁעוֹזֵר לְאַחֵרִים מְלֻמָּטָה, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֹהֵב אוֹתוֹ מְלֻמָּעָלָה!